

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

Augsta līmeņa ECB amatpersonu ētikas kodekss

(2022/C 478/03)

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PADOME,

tā kā:

- (1) Eiropas Centrālajai bankai (ECB) kā Eiropas Savienības (ES) iestādei ir jākalpo sabiedrības interesēm un jānodrošina godprātīguma augstākie standarti. Tāpēc ECB savu pieeju korporatīvajai vadībai galvenokārt balsta uz atbildību, caurredzamību un augstākajiem ētikas standartiem. Šo principu ievērošana ir ECB uzticamības pamatelements, un tā ir būtiska tam, lai nodrošinātu Eiropas pilsoņu uzticēšanos.
- (2) Profesionālā ētika un augsts ētikas līmenis, ko trešās personas pamatoti sagaida no ECB un tās augsta līmeņa amatpersonām, kopš ECB izveides ir atzīti par galvenajiem priekšnoteikumiem ECB reputācijas nodrošināšanai.
- (3) Pēc tam, kad 2001. gadā tika pieņemts sākotnējais ECB ētikas kodekss ⁽¹⁾, 2002. gadā pieņēma īpašu ECB Padomes locekļu ētikas kodeksu ⁽²⁾, ko pārskatīja 2006. gadā ⁽³⁾ un kam 2006. gadā sekoja ECB Valdes locekļu ētikas papildkodekss ⁽⁴⁾, ko pārskatīja 2010. gadā ⁽⁵⁾.
- (4) Ņemot vērā Vienotā uzraudzības mehānisma (VUM) izveidi saskaņā ar Padomes Regulu (ES) Nr. 1024/2013 ⁽⁶⁾, ar kuru ECB tika uzticēti īpaši uzdevumi kredītiestāžu prudenciālās uzraudzības jomā, 2014. gadā tika pieņemts ECB Uzraudzības valdes locekļu ētikas kodekss ⁽⁷⁾.
- (5) Turklāt ECB no 2015. gada janvāra ieviesa padziļinātos ētikas principus, kas piemērojami darbiniekiem ⁽⁸⁾, un izveidoja Atbilstības un pārvaldības biroju un augsta līmeņa ētikas komiteju ⁽⁹⁾, kas pilnvarota konsultēt augsta līmeņa ECB struktūru locekļus par dažādo ētikas kodeksu saskaņotu piemērošanu.

⁽¹⁾ Eiropas Centrālās bankas ētikas kodekss (OV C 76, 8.3.2001., 12. lpp.).

⁽²⁾ Padomes locekļu ētikas kodekss (OV C 123, 24.05.2002., 9. lpp.).

⁽³⁾ Saprašanās memorands, ar ko groza Saprašanās memorandu par Padomes locekļu ētikas kodeksu (OV C 10, 16.1.2007., 6. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Centrālās bankas Valdes locekļu ētikas papildkodekss (OV C 230, 23.9.2006., 46. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Centrālās bankas Valdes locekļu ētikas papildkodekss (OV C 104, 23.4.2010., 8. lpp.).

⁽⁶⁾ Padomes Regula (ES) Nr. 1024/2013 (2013. gada 15. oktobris), ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību (OV L 287, 29.10.2013., 63. lpp.).

⁽⁷⁾ Eiropas Centrālās bankas Uzraudzības valdes locekļu ētikas kodekss (OV C 93, 20.3.2015., 2. lpp.).

⁽⁸⁾ ECB ētikas principi (OV C 204, 20.6.2015., 3. lpp.).

⁽⁹⁾ Eiropas Centrālās bankas Lēmums (ES) 2015/433 (2014. gada 17. decembris) par ētikas komitejas izveidi un tās reglamentu (ECB/2014/59) (OV L 70, 14.3.2015., 58. lpp.).

- (6) Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādne (ES) 2015/855 (ECB/2015/11)⁽¹⁰⁾ un Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādne (ES) 2015/856 (ECB/2015/12)⁽¹¹⁾ noteikti kopējie obligātie ētikas standarti attiecībā uz Eurosistēmu un VUM. Lai nodrošinātu, ka Eurosistēmas ētikas regulējums un VUM ētikas regulējums arī turpmāk atspoguļo atbilstīgus standartus un paraugpraksi, kurā ņemta vērā centrālo banku, uzraudzības iestāžu un ES iestāžu jaunākā prakse, Pamatnostādne (ES) 2015/855 (ECB/2015/11) un Pamatnostādne (ES) 2015/856 (ECB/2015/12) ar 2023. gada 1. jūniju jāatceļ un attiecīgi jāaizstāj ar Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādni (ES) 2021/2253 (ECB/2021/49)⁽¹²⁾ un Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādni (ES) 2021/2256 (ECB/2021/50)⁽¹³⁾.
- (7) ECB ir patiesi ieinteresēta, lai funkcionētu princips, saskaņā ar kuru katras ECB augsta līmeņa struktūras locekļi ievērotu vienus un tos pašus profesionālās ētikas noteikumus un šādiem locekļiem piemērotu šādus noteikumus, ciktāl tas iespējams un atbilst proporcionalitātes apsvērumiem. Šajā nolūkā ECB Padome uzdeva Ētikas komitejai apsvērt iespēju izveidot vienotu ētikas kodeksu, ko Ētikas komiteja izdarīja, sagatavojot augsta līmeņa ECB amatpersonu ētikas kodeksu, ko ECB Padome apstiprināja 2018. gada 5. decembrī un kas stājās spēkā 2019. gada 1. janvārī (turpmāk – “2019. gada vienotais kodekss”).
- (8) Kodeksa izstrādē kā piemērs izmantoti padziļināto ētikas principu, kas piemērojami ECB darbiniekiem, noteikumi un pamatojums, un 2019. gada vienotajā kodeksā arī atspoguļota centrālo banku, uzraudzības struktūru un citu ES iestāžu labākā prakse, vienlaikus ievērojot ECB īpašās institucionālās iezīmes un tās neatkarību.
- (9) Apstiprinot 2019. gada vienoto kodeksu, ECB Padomes mērķis bija ieviest profesionālās ētikas augstākos standartus, tādējādi nodrošinot to, ka tās augsta līmeņa struktūru locekļi rāda piemēru darbiniekiem un iedvesmo darbiniekus visā Eurosistēmā, ECBS un VUM, lai tie ievērotu šādus standartus arī savu pienākumu izpildē.
- (10) Ņemot vērā augsta līmeņa ECB amatpersonu privāto finanšu darījumu pastiprinātu publisko kontroli un lai saglabātu Savienības pilsoņu uzticēšanos šādu amatpersonu pienākumu objektīvai izpildei, Ētikas komitejai tika uzdots pārskatīt 2019. gada vienoto kodeksu, ko tā izdarījusi, sagatavojot pārskatītu redakciju, kuru ECB Padome tagad plāno apstiprināt. Lai risinātu iespējamus sensitīvos jautājumus, kas saistīti ar augsta līmeņa amatpersonu lomu monetārajā politikā un banku uzraudzībā, 2019. gada vienotais kodekss būtu jāgroza, lai iekļautu noteikumus, kas: i) ierobežo atbilstīgos ieguldījumus, precizējot, kuros instrumentos augsta līmeņa ECB amatpersonas drīkst ieguldīt; ii) piemēro vidēja termiņa un ilgtermiņa ieguldījumu periodu, nosakot obligātu viena gada turēšanas periodu un ieviešot prasību par iepriekšēju paziņošanu par lieliem darījumiem; iii) uzlabo locekļu privāto finanšu darījumu pārredzamību; un iv) ievieš iekšējus ziņojumus par noteiktiem privātiem finanšu darījumiem, ko veic locekļu laulātie/partneri un nepilngadīgie bērni. Turklāt, lai mazinātu arī to, ka tiek nepareizi izmantota nepublicēta informācija, kas iegūta amata pilnvaru laikā, noteikumu par privātiem finanšu darījumiem piemērojamība būtu jāpagarina līdz sešiem mēnešiem pēc amata pilnvaru termiņa beigām.

⁽¹⁰⁾ Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādne (ES) 2015/855 (2015. gada 12. marts), ar ko nosaka Eurosistēmas ētikas regulējuma principus un atceļ Pamatnostādni ECB/2002/6 par obligātajiem standartiem, kas Eiropas Centrālajai bankai un valstu centrālajām bankām jāievēro, veicot monetārās politikas darbības un ārvalstu valūtas maiņas darbības ar ECB ārvalstu valūtas rezervēm un pārvaldot ECB ārvalstu valūtas rezerves aktīvus (ECB/2015/11) (OV L 135, 2.6.2015., 23. lpp.).

⁽¹¹⁾ Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādne (ES) 2015/855 (2015. gada 12. marts), ar ko nosaka Vienotā uzraudzības mehānisma ētikas regulējuma principus (ECB/2015/12) (OV L 135, 2.6.2015., 29. lpp.).

⁽¹²⁾ Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādne (ES) 2021/2253 (2021. gada 2. novembris), ar ko nosaka Eurosistēmas ētikas regulējuma principus (ECB/2021/49) (OV L 454, 17.12.2021., 7. lpp.).

⁽¹³⁾ Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādne (ES) 2021/2256 (2021. gada 2. novembris), ar ko nosaka Vienotā uzraudzības mehānisma ētikas regulējuma principus (ECB/2021/50) (OV L 454, 17.12.2021., 21. lpp.).

- (11) Lai īstenotu iepriekš minētos grozījumus, 2019. gada vienotais kodekss no 2023. gada 1. janvāra jāaizstāj ar šo pārskatīto kodeksu. Šim kodeksam būtu jāstājas spēkā 2023. gada 1. janvārī, lai augsta līmeņa ECB amatpersonām dotu iespēju iepazīties ar pārskatītajiem noteikumiem.

IR APSTIPRINĀJUSI ŠO AUGSTA LĪMEŅA ECB AMATPERSONU VIENOTO ĒTIKAS KODEKSU.

I DAĻA.

Darbības joma

1. pants.

Piemērošanas joma

1.1 Šo kodeksu piemēro ECB Padomes locekļiem un ECB Uzraudzības valdes locekļiem laikā, kad tie pilda savus ECB augsta līmeņa struktūras locekļa pienākumus, kā arī ECB Valdes locekļiem. Tas attiecas arī uz ECB Padomes locekļiem un ECB Uzraudzības valdes locekļiem, kas attiecīgos gadījumos rīkojas kā Koordinācijas komitejas vai Mediācijas grupas locekļi, kā arī, ja nacionālā kompetentā iestāde (NKI) nav nacionālā centrālā banka (NCB), uz nacionālo centrālo banku pārstāvjiem, kas piedalās ECB Uzraudzības valdes sanāksmēs (turpmāk – “locekļi”).

1.2 Tas attiecas arī uz personām, kas aizstāj ECB Padomes locekļus vai ECB Uzraudzības valdes locekļus sanāksmēs (turpmāk – “aizstājēji”), pildot locekļu pienākumus un uzņemoties to atbildību saistībā ar šim augsta līmeņa struktūrām, ja tas skaidri norādīts šajā kodeksā. Šajā kodeksā “ECB augsta līmeņa struktūra” nozīmē ECB Padomi, ECB Valdi un ECB Uzraudzības valdi.

1.3 Kodekss neattiecas uz pavadošajām personām, kuras piedalās ECB Padomes vai ECB Uzraudzības valdes sanāksmēs. Pavadošās personas pirms pirmās dalības kādā no sanāksmēm tomēr paraksta deklarāciju par ētisku rīcību, kurā ietverts galvenais princips par izvairīšanos no interešu konfliktiem, aizliegums izmantot konfidenciālu informāciju un dienesta noslēpuma noteikumi (turpmāk – “deklarācija par ētisku rīcību”) ⁽¹⁴⁾.

1.4 ECB Ģenerālpadomes locekļi tiek uzaicināti parakstīt deklarāciju par ētisku rīcību. Turklāt attiecīgos gadījumos deklarācija par ētisku rīcību jāparaksta arī Revīzijas komitejas, Ētikas komitejas un Administratīvās pārskatīšanas padomes locekļiem un to aizstājējiem.

1.5 Uz ECB darbiniekiem, kuri piedalās ECB augsta līmeņa struktūru sanāksmēs, pienācīgā mērā attiecas ECB ētikas principi, un tāpēc tiem nav jāparaksta deklarācija par ētisku rīcību.

1.6 Ja rodas šaubas par šajā kodeksā paredzētajiem noteikumiem vai to praktisko piemērošanu, Ētikas komitejai, kas izveidota ar Lēmumu (ES) 2015/433 (ECB/2014/59) ⁽¹⁵⁾, lūdz sniegt atzinumu.

2. pants.

Kolīzija ar nacionālajiem noteikumiem un dažādu ētikas regulējumu piemērojamība

2.1 Locekļi un aizstājēji bez kavēšanās informē Ētikas komiteju par šķēršļiem, kas liedz ievērot šo kodeksu, tostarp par šķēršļiem, kuru pamatā ir kolīzija ar nacionālo tiesību aktu noteikumiem.

2.2 Šis kodekss neierobežo stingrākus ētikas noteikumus, kas locekļiem un aizstājējiem piemērojami saskaņā ar nacionālajiem tiesību aktiem.

⁽¹⁴⁾ Sk. deklarācijas par ētisku rīcību veidni.

⁽¹⁵⁾ Sk. 9. zemsvītras piezīmi.

II DAĻA.

Ētiskas rīcības standarti

3. pants.

Pamatprincipi

3.1 Locekļi un aizstājēji pilda savus pienākumus, attiecīgos gadījumos pilnībā ievērojot Līgumu par Eiropas Savienību, Līgumu par Eiropas Savienības darbību, Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtus (turpmāk – “ECBS Statūti”), Padomes Regulu (ES) Nr. 1024/2013, Eiropas Centrālās bankas reglamentu ⁽¹⁶⁾ un Eiropas Centrālās bankas Uzraudzības valdes reglamentu ⁽¹⁷⁾.

3.2 Pildot savus pienākumus, locekļi un aizstājēji ievēro ētiskas rīcības un godprātīguma augstākos standartus. Tiek sagaidīts, ka tie rīkosies godīgi, neatkarīgi, objektīvi, apdomīgi un neņemot vērā savas intereses. Viņi patur prātā savu pienākumu un atbildības nozīmīgumu, ņem vērā sava amata publiskumu, un viņu rīcība rosina ētisku rīcību Eurosistēmā, Eiropas Centrālo banku sistēmā (ECBS) un VUM, kā arī nodrošina un veicina sabiedrības uzticību ECB.

4. pants.

Dienesta noslēpums

4.1 Ievērojot dienesta noslēpuma prasības saskaņā ar ECBS Statūtu 37. pantu un Padomes Regulas (ES) Nr. 1024/2013 27. panta 1. punktu, locekļi un aizstājēji neatklāj informāciju, uz kuru attiecas dienesta noslēpuma prasības, kura iegūta pienākumu izpildes gaitā un kura nav publiskota un nav pieejama sabiedrībai (turpmāk – “konfidenciāla informācija”), izņemot informācijas atklāšanu ar nolūku, kā paredzēts saskaņotās ECB komunikāciju stratēģijas ietvaros. Viņi jo īpaši neatklāj konfidenciālu informāciju publiskās uzrunās vai paziņojumos, kā arī attiecībās ar plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem, un rīkojas ar šādu informāciju atbilstoši saskaņotiem iekšējiem noteikumiem par sensitīvu ECBS un VUM informāciju. Šis dienesta noslēpuma prasības saskaņā ar Savienības tiesību aktiem attiecas uz locekļiem un aizstājējiem arī pēc viņu ECB amata pienākumu pildīšanas beigām.

4.2 Locekļi un aizstājēji veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka to attiecīgo NCB un/vai NKI darbiniekiem piekļuve konfidenciālai informācijai tiek dota tikai darbinieku pienākumu izpildes vajadzībām un saskaņā ar piemērojamiem konfidencialitātes režīmiem, un ka šie darbinieki ir iepazīstināti un pilnībā ievēro 4.1. pantā noteiktās dienesta noslēpuma prasības.

5. pants.

Uzraudzības funkcijas un monetārās funkcijas nošķirtība

5.1 Locekļi un aizstājēji ievēro ECB īpašo uzdevumu, kas saistīti ar politikas nostādņēm kredītiestāžu prudenciālās uzraudzības jomā, uzdevumu monetārās politikas jomā un citu uzdevumu nošķirtību. Attiecīgos gadījumos tie ievēro Eiropas Centrālās bankas Lēmumu ECB/2014/39 ⁽¹⁸⁾ un jebkurus noteikumus, ko ECB pieņēmusi saskaņā ar Padomes Regulas (ES) Nr. 1024/2013 25. panta 3. punktu.

⁽¹⁶⁾ Sk. Eiropas Centrālās bankas Lēmumu ECB/2004/2 (2004. gada 19. februāris), ar kuru pieņem Eiropas Centrālās bankas Reglamentu (OV L 80, 18.3.2004., 33. lpp.).

⁽¹⁷⁾ Eiropas Centrālās bankas Uzraudzības valdes reglaments (OV L 182, 21.6.2014., 56. lpp.).

⁽¹⁸⁾ Eiropas Centrālās bankas Lēmums ECB/2014/39 (2014. gada 17. septembris) par Eiropas Centrālās bankas monetārās politikas un uzraudzības funkciju nošķirtības īstenošanu (OV L 300, 18.10.2014., 57. lpp.).

5.2 Pildot savus pienākumus, ECB Uzraudzības valdes locekļi un to aizstājēji ņem vērā Padomes Regulas (ES) Nr. 1024/2013 mērķus un neietekmē ar uzraudzību nesaistītos ECB uzdevumus, vienlaikus pilnībā ievērojot ECB Uzraudzības valdes priekšsēdētāja vietnieka īpašos pienākumus un atbildību.

Neatkarība

6. pants.

Neatkarības princips

Ievērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 130. pantu, ECBS Statūtu 7. pantu un Padomes Regulas (ES) Nr. 1024/2013 19. panta 1. punktu, locekļi un aizstājēji, īstenojot tiem piešķirtās pilnvaras un pildot tiem uzticētos pienākumus, rīkojas neatkarīgi un objektīvi visas Savienības interesēs neatkarīgi no valsts vai personīgām interesēm, kā arī nelūdz un nepieņem Savienības iestāžu vai struktūru, dalībvalstu valdību vai citu struktūru norādījumus.

7. pants.

Privātas darbības un oficiāli pilnvarojumi

7.1 Locekļi un aizstājēji nodrošina, ka jebkura privāta darbība, neatkarīgi no tā, vai tā ir vai nav atlīdzināta, negatīvi neietekmē viņu pienākumus un nekaitē ECB reputācijai. Šajā kodeksā "privātas darbības" ir jebkura cita darbība, ko veic loceklis vai aizstājējs, kas nav ar to amatu saistīta darbība.

7.2 Locekļi un aizstājēji var veikt privātas darbības publiskās, starptautiskās vai bezpeļņas organizācijās, kā arī mācību un zinātniskās darbības, ja tās nav darbības, kas rada bažas par interešu konfliktu, piemēram, darbības, kas saistītas ar uzraudzītām iestādēm vai Eurosistēmas darījuma partneriem monetārās politikas vai ārvalstu valūtas operācijās. Privāto darbību gadījumā, kā noteikts ECBS Statūtu 11.1. pantā, ECB Valdes locekļi prasa ECB Padomes nepārprotamu apstiprinājumu.

7.3 Locekļi un aizstājēji var pieņemt atalgojumu un izdevumu atlīdzināšanu par privātām darbībām, ja šāda atlīdzība un izdevumi ir samērīgi ar veikto darbu un paliek ierastās robežās.

7.4 Locekļi un aizstājēji atturas no oficiāliem pilnvarojumiem, kas var negatīvi ietekmēt to neatkarību, un atkāpjas no visiem šādiem pilnvarojumiem. Šajā kodeksā "oficiāli pilnvarojumi" ir jebkādas ārējas darbības, ko kāds loceklis vai aizstājējs veic oficiālā statusā, t. i., kā daļu no saviem pienākumiem un atbildības.

7.5 Locekļi un aizstājēji rakstiski paziņo Ētikas komitejai par visām privātajām darbībām, ko tie plāno veikt. Tie arī katru gadu tai sniedz jaunāko informāciju par notiekošo privāto darbību un oficiālajiem pilnvarojumiem.

8. pants.

Attiecības ar interešu grupām

Saglabājot atklātu, pārredzamu un regulāru dialogu ar pārstāvības apvienībām un pilsonisko sabiedrību, kā tas paredzēts Līgumā par Eiropas Savienību, locekļi un aizstājēji vienmēr un jo īpaši sadarbībā ar interešu grupām patur prātā savu neatkarību, dienesta noslēpuma pienākumus un šajā kodeksā noteiktos pamatprincipus. Locekļi un aizstājēji patur prātā arī ECB augsta līmeņa amatpersonu ārējās komunikācijas pamatprincipus⁽¹⁹⁾, kā arī visus citus piemērojamos noteikumus un pamatnostādnes, ievēro īpašu piesardzību un piemēro atbilstošus drošības pasākumus, piedaloties slēgtos pasākumos vai pieņemot individuālus uzaicinājumus.

⁽¹⁹⁾ Sk. Augsta līmeņa ECB amatpersonu ārējās komunikācijas pamatprincipus.

9. pants.

Publiskās uzstāšanās un publiskie paziņojumi

- 9.1 Locekļi un aizstājēji pilda savus pienākumus un īsteno atbildību, un publiskās uzstāšanās uzskata sevi par augsta līmeņa ECB struktūras pārstāvjiem.
- 9.2 Sniedzot publiskus paziņojumus par jautājumiem, kas attiecas uz Eurosistēmu, ECBS vai VUM, dalībnieki un aizstājēji pienācīgi ņem vērā savu kā augsta līmeņa ECB struktūras pārstāvju lomu.
- 9.3 Attiecībā uz zinātnisko vai akadēmisko darbību locekļi un aizstājēji skaidri norāda, ka šāda darbība tiek veikta personiskā statusā un tie nepārstāv ECB viedokli.

10. pants.

Interesešu deklarācija

- 10.1 Katrs loceklis katru gadu Ētikas komitejai izvērtēšanai un tālākai iesniegšanai prezidentam iesniedz parakstītu interesešu deklarāciju, kurā iekļauj informāciju par locekļa iepriekšējo profesionālo darbību, privāto darbību, oficiālajiem pilnvarojumiem un finansiālām interesēm, kā arī par laulātā vai partnera algoto profesionālo darbību, kas var radīt bažas par interesešu konfliktu (turpmāk "interesešu deklarācija"). Katrs loceklis interesešu deklarācijas pielikumā (turpmāk – "interesešu deklarācijas I pielikums") iesniedz arī to privāto finanšu darījumu sarakstu, kas veikti gadā tieši pirms interesešu deklarācijas. Turklāt katrs loceklis, cik viņam zināms, iesniedz informāciju par jebkuru privātu finanšu darījumu, ko veicis viņa laulātais, partneris vai nepilngadīgie bērni gadā tieši pirms interesešu deklarācijas un kas pārsniedz 10 000 EUR par darījumu, šo informāciju konfidenciāli iesniedzot Ētikas komitejai atsevišķā pielikumā ("interesešu deklarācijas II pielikums"). Katra dalībnieka iesniegto interesešu deklarāciju un interesešu deklarācijas I pielikumu⁽²⁰⁾ publicē ECB interneta vietnē, un tas neierobežo prasību iesniegt ienākumu deklarāciju saskaņā ar piemērojamiem nacionālajiem noteikumiem vai līgumsaistībām.
- 10.2 ECB apstrādā un glabā visus personas datus, kas savākti interesešu deklarācijās saskaņā ar ECB piemērojamiem datu aizsardzības tiesību aktiem.

Interesešu konflikti

11. pants.

Interesešu konfliktu vispārējie principi

- 11.1 Locekļi un aizstājēji izvairās no jebkādas situācijas, kas varētu radīt bažas par interesešu konfliktu. Bažas par interesešu konfliktu rodas, ja loceklim vai aizstājējam ir personiskas intereses, kas var ietekmēt vai var tikt uztvertas kā tādas, kas ietekmē to pienākumu un pienākumu objektīvu izpildi, un tās attiecas arī uz to tiešajiem ģimenes locekļiem (vecākiem, bērniem, brāļiem vai māsām), locekļa vai aizstājēja laulātajiem vai partneriem, bet ne tikai uz tiem. Jo īpaši locekļi un aizstājēji nedrīkst izmantot savu līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesā vai to rīcībā esošo profesionālo informāciju, lai iegūtu jebkāda veida personiskas priekšrocības. Interesešu konflikts nepastāv, ja kāds loceklis vai aizstājējs ir iesaistīts tikai kā sabiedrības vai plašas personu grupas daļa.
- 11.2 Locekļi un aizstājēji bez liekas kavēšanās rakstiski atklāj attiecīgās augsta līmeņa ECB struktūras prezidentam vai priekšsēdētājam un Ētikas komitejai jebkuru situāciju, kas var radīt bažas par interesešu konfliktu. Tie jo īpaši atstādina sevi no jebkādam diskusijām, apspriedēm vai balsojumiem saistībā ar jebkuru šādu situāciju, un tiem nesniedz nekādus saistītus dokumentus.

⁽²⁰⁾ Sk. Interesešu deklarācijas veidni.

*12. pants.***Laulātā vai partnera algota profesionālā darbība**

Locekļi un aizstājēji nekavējoties ziņo attiecīgās augsta līmeņa ECB struktūras prezidentam vai priekšsēdētājam un Ētikas komitejai par visām savu laulāto vai partneru algotām profesionālām vai citādi atalgotām darbībām, kas var radīt bažas par interešu konfliktu.

*13. pants.***Priekšrocības (dāvanas un viesmīlības apliecinājumi)**

13.1 Locekļi un aizstājēji nelūdz un, ja to piedāvā, ievēro piesardzību attiecībā uz priekšrocībām, kas jebkāda veidā saistītas ar viņiem uzticētajiem pienākumiem un atbildību. Šajā noteikumā "priekšrocības" ir jebkāda dāvana, viesmīlības apliecinājums vai citi ieguvumi, neatkarīgi no tā, vai tie ir finansiāli vai natūrā, kas nav iepriekš nolīgta kompensācija par sniegtajiem pakalpojumiem un uz kuru saņēmējam nav citu tiesību.

13.2 Priekšrocību, ko piedāvā vai piešķir loceklim vai aizstājējam, vai jebkuram tiešam ģimenes loceklim, laulātajam vai partnerim, kas jebkāda veidā ir saistīta ar minētā locekļa vai aizstājēja pienākumu veikšanu un atbildības īstenošanu, var pieņemt šādos apstākļos:

- a) to piedāvā publiskā sektora organizācija, tostarp cita centrālā banka, valsts publiska iestāde, starptautiska organizācija vai akadēmiska organizācija, un tās vērtība ir ierasta un piemērota;
- b) to piedāvā viena vai vairākas privātas struktūras vai privātpersonas, un tās vērtība nepārsniedz 100 EUR vai, ja tā ir lielāka, i) to nodod attiecīgajai iestādei, kuras pārstāvis ir attiecīgais loceklis vai aizstājējs, vai ii) par 100 EUR lielāko summu loceklis vai aizstājējs iemaksā minētajai iestādei;
- c) tā izpaužas kā viesmīlības apliecinājums un ir samērojama ar locekļa vai aizstājēja pienākumiem un atbildību un atbilst ierastajiem ierobežojumiem;
- d) to nepiedāvā uzraudzītā iestāde;
- e) tās pieņemšana arī citādi nerada bažas par interešu konfliktu.

13.3 Priekšrocības pieņemšana nekādā gadījumā nemazina vai neietekmē locekļa vai aizstājēja rīcības objektivitāti un brīvību un nerada neatbilstošus pienākumus vai cerības saņēmējam vai priekšrocības sniedzējam.

13.4 ECB Valdes locekļi, Uzraudzības valdes priekšsēdētājs un ECB pārstāvji Uzraudzības valdē bez liekas kavēšanās reģistrē Ētikas komitejas sekretāra reģistrā jebkuru saņemtu dāvanu vai dāvanas piedāvājumu neatkarīgi no tā vērtības. Uz pārējiem locekļiem un aizstājējiem attiecas piemērojamie valsts procesuālie noteikumi par dāvanu reģistrēšanu.

*14. pants.***Apbalvojumi, goda tituli un goda zīmes**

14.1 Locekļi un aizstājēji ir pārliecināti, ka jebkurš apbalvojums, goda tituls vai goda zīme atbilst viņu sabiedriskajam statusam un neapdraud viņu neatkarību vai nerada bažas par interešu konfliktu.

14.2 Locekļi un aizstājēji nodod attiecīgajai iestādei, kuras pārstāvji viņi ir, vai ziedo labdarībai jebkuru naudas summu vai vērtslietas, ko tie saņem saistībā ar saviem pienākumiem un atbildību augsta līmeņa ECB struktūras locekļa vai aizstājēja statusā.

15. pants.

Ielūgumi uz pasākumiem

15.1 Locekļi un aizstājēji, paturot prātā pienākumu ievērot neatkarības principu un izvairīties no interešu konfliktiem, var pieņemt ielūgumus uz plaši apmeklētiem pasākumiem, piemēram, konferencēm, pieņemšanām vai kultūras pasākumiem, ja to dalība nekaitē ECB interesēm, un ievēro īpašu piesardzību attiecībā uz individuāliem uzaicinājumiem. Locekļi un aizstājēji nepieņem ielūgumus vai maksājumus, kas neatbilst šiem noteikumiem, un par to attiecīgi informē savus darījumu partnerus.

15.2 Locekļi un aizstājēji nedrīkst pieņemt ceļa un/vai uzturēšanās izdevumus, ko sedz 15.1. pantā minēto pasākumu organizētāji. Visas maksas, ko locekļi un aizstājēji var saņemt par lekcijām un runām, kas notiek viņu oficiālajā statusā, ECB vai attiecīgā NCB vai NKI izmanto labdarības nolūkos.

15.3 Ja tas atbilst starptautiski pieņemtām paražām, 15.1. un 15.2. pantu līdzvērtīgi piemēro arī attiecībā uz locekļu un aizstājēju laulātajiem vai partneriem izteiktajiem ielūgumiem.

16. pants.

Privāto finanšu darījumu noteikumi

16.1 Locekļi un aizstājēji neizmanto konfidenciālu informāciju savā labā vai trešās personas labā, tostarp, veicot privātus finanšu darījumus un neatkarīgi no tā, vai šādi darījumi tiek veikti tieši vai ar trešās personas starpniecību, uz savu risku un savā vārdā, vai uz trešās personas risku un trešās personas vārdā. Veicot privātus finanšu darījumus, locekļi un viņu aizstājēji ievēro piesardzību, savaldību un vidēja termiņa un ilgtermiņa ieguldījumu perspektīvu.

16.2 Ir ieteicams, ka locekļi un aizstājēji savus ieguldījumus nodod vienam vai vairākiem atzītiem portfeļa pārvaldniekiem, kuriem ir pilnīga rīcības brīvība pārvaldīt aktīvus, kas pārsniedz tos, kas nepieciešami parastai, personīgai un ģimenes lietošanai. Ja to atļāvusi Ētikas komiteja, šādu diskrecionāru aktīvu pārvaldības kārtību atbrīvo no šajā 16. pantā noteiktajiem ierobežojumiem (izņemot ierobežojumus konfidenciālas informācijas izmantošanai).

16.3 Locekļi un viņu aizstājēji neveic nekādus privātus finanšu darījumus, kas nav šādi darījumi:

- a) ieguldījumu apliecību pirkšana vai pārdošana biržā kotētās, plaši diversificētās kolektīvo ieguldījumu shēmās, t. i., tādās, kas nav koncentrētas konkrētā sektorā, piemēram, regulētas iestādes ⁽²¹⁾, zelts vai euro zonas valdību parāda instrumenti;
- b) biržā kotēto naudas tirgus fondu ieguldījumu apliecību pirkšana vai pārdošana;
- c) nekustamā īpašuma fondu ieguldījumu apliecību pirkšana vai pārdošana;
- d) ieguldījumi mazos ģimenes uzņēmumos;
- e) ieguldījumi jaunizveidotos uzņēmumos, kas nav saistīti ar finanšu nozari, ar nosacījumu, ka šie ieguldījumi nerada bažas par interešu konfliktu un ka locekļa vai aizstājēja līdzdalība neveido akciju kontrolpaketi.

16.4 Locekļi un viņu aizstājēji nepārdod 16. panta 3. punktā minētos ieguldījumus vienu gadu pēc iegādes dienas. Obligāto viena gada turēšanas periodu nepiemēro, ja attiecīgais pārdošanas darījums saistīts ar neparedzētiem personīgiem izdevumiem vai lai segtu kārtējos vai turpmākos izdevumus, kas saistīti ar mērķiem, kuri neattiecas uz ieguldījumiem, vai ja tā ir daļa no sistemātiska un periodiska ieguldījumu plāna, par kuru panākta vienošanās ar banku vai finanšu konsultantu.

⁽²¹⁾ Šajā kodeksā terminam "regulēta iestāde" ir tāda nozīme kā Pamatnostādnes (ES) 2021/2253 (ECB/2021/49) 2. panta 8. punktā un Pamatnostādnes (ES) 2021/2256 (ECB/2021/50) 2. panta 7. punktā.

16.5 Locekļi un viņu aizstājēji neveic nekādus privātus finanšu darījumus saskaņā ar 16.3. pantu septiņas dienas pirms ECB Padomes monetārās politikas sanāksmes (turpmāk – “aizlieguma periods”).

16.6 Locekļi un viņu aizstājēji pirms jebkādu darījumu, kas pārsniedz 50 000 EUR, veikšanas ar 16. panta 3. punktā uzskaitītajiem instrumentiem, par to 30 dienas iepriekš paziņo Ētikas komitejai. Iepriekšējs paziņojums netiek iesniegts aizlieguma perioda laikā. Iepriekšējs paziņojums nav vajadzīgs pārdošanas darījumam, kas saistīts ar neparedzētiem personīgiem izdevumiem, vai lai segtu kārtējos vai turpmākos izdevumus, kas saistīti ar mērķiem, kuri neattiecas uz ieguldījumiem.

16.7 Var tikt paturēti finanšu aktīvi vai instrumenti, kas nav uzskaitīti 16.3. pantā un ko loceklis vai aizstājējs iegādājies pirms 2023. gada 1. janvāra vai pirms savu amata pilnvaru termiņa sākuma, vai kas nonākuši to valdījumā vēlāk tādu apstākļu dēļ, kurus tie nevarēja ietekmēt, bet šādu finanšu aktīvu vai instrumentu pārdošanai vai ar tiem saistīto tiesību izmantošanai vajadzīga iepriekšēja Ētikas komitejas atļauja. Tomēr loceklis vai aizstājējs pirms minētā locekļa vai aizstājēja amata pilnvaru termiņa sākuma pārdod regulēto iestāžu emitētos instrumentus.

16.8 Uz ECB Valdes locekļiem, Uzraudzības valdes priekšsēdētāju un ECB pārstāvjiem Uzraudzības valdē attiecas atbilstības uzraudzības procedūras attiecībā uz to privātajiem finanšu darījumiem, kā noteikts ECB ētikas princīpos.

16.9 Uz locekļiem, uz kuriem neattiecas 16.4. pants, un aizstājējiem attiecas atbilstības uzraudzība attiecībā uz to privātajiem finanšu darījumiem, kā noteikts piemērojamajos valsts procesuālajos noteikumos, un tie Ētikas komitejai katru gadu iesniedz parakstītu apstiprinājumu, ka viņi ievērojuši piemērojamos noteikumus par privātiem finanšu darījumiem un ka atbilstības uzraudzība attiecībā uz viņu privātajiem finanšu darījumiem ir veikta saskaņā ar piemērojamajiem valsts procesuālajiem noteikumiem ⁽²²⁾.

16.10. Uz locekļiem un viņu aizstājējiem sešus mēnešus pēc viņu pilnvaru termiņa beigām attiecas 16.3., 16.4. un 16.6. pantā noteiktie ierobežojumi.

16.11. Šajā 16. pantā noteiktos ierobežojumus nepiemēro šādiem darījumiem privātām vajadzībām:

- a) nefinanšu aktīvu, t. sk. nekustamā īpašuma, pirkšana vai pārdošana;
- b) apdrošināšanas polišu vai gada rentes un pensiju shēmu iegāde vai dzēšana;
- c) ārvalstu valūtas pirkšana vai pārdošana ar ieguldījumiem nesaistītām vajadzībām;
- d) preču pirkšana vai pārdošana ar ieguldījumiem nesaistītām vajadzībām;
- e) banku noguldījumi un aizdevumi (t. sk. hipotekārie kredīti) uz nosacījumiem, kas vispārēji pieejami sabiedrībai.

17. pants.

Noteikumi, kas jāievēro pēc darba attiecību izbeigšanās

17.1 Augsta līmeņa ECB struktūras locekļi rakstiski informē attiecīgās augsta līmeņa ECB struktūras prezidentu vai priekšsēdētāju, kā arī Ētikas komiteju par savu nodomu veikt algotu profesionālo darbību divu gadu laikā kopš viņu pilnvaru termiņa beigām vai no dienas, kad tiek pārtraukta to darbība kā augsta līmeņa ECB struktūras loceklim.

Turklāt viņi drīkst veikt algotu profesionālu darbu tikai:

- a) nozīmīgā vai mazāk nozīmīgā kredītiestādē – pēc viena gada kopš to pilnvaru termiņa beigām vai dienas, kad tiek pārtraukta viņu darbība kā augsta līmeņa ECB struktūras loceklim;
- b) jebkurā citā finanšu iestādē, kas nav minēta a) apakšpunktā – pēc sešiem mēnešiem kopš to pilnvaru termiņa beigām vai no dienas, kad tiek pārtraukta viņu darbība kā augsta līmeņa ECB struktūras loceklim;

⁽²²⁾ Sk. Privātu finanšu darījumu noteikumu ievērošanas deklarācijas veidni.

- c) jebkurā citā struktūrvienībā, kas iesaistīta ECB lobēšanā vai konsultēšanā, un/vai ECB interešu aizstāvēšanā vai jebkurā no a) un b) apakšpunktā minētajām iestādēm – pēc sešiem mēnešiem kopš to pilnvaru termiņa beigām vai no dienas, kad tiek pārtraukta viņu darbība kā augsta līmeņa ECB struktūras loceklim.

Turklāt ECB Valdes un ECB Padomes locekļi drīkst iesaistīties algotā darbā tikai ar:

- d) Eurosistēmas monetārās politikas vai valūtas maiņas operāciju darījuma partneri – pēc viena gada kopš viņu pilnvaru termiņa beigām vai no dienas, kad attiecīgi tiek pārtraukta to dalība ECB Valdē vai ECB Padomē;
- e) maksājumu vai norēķinu sistēmas operatoru, centrālo darījuma partneri vai maksājumu instrumentu sniedzēju, uz kuru attiecas ECB uzraudzība – pēc sešiem mēnešiem kopš to pilnvaru termiņa beigām vai no dienas, kad attiecīgi tiek pārtraukta to dalība ECB Valdē vai ECB Padomē.

17.2 Aizstājēji rakstiski informē attiecīgās augsta līmeņa ECB struktūras prezidentu vai priekšsēdētāju, kā arī Ētikas komiteju par savu nodomu veikt algotu profesionālo darbību viena gada laikā, pēc tam, kad pārtraukta viņu darbība šajā statusā.

Turklāt viņi drīkst veikt algotu profesionālu darbu tikai:

- a) nozīmīgā vai mazāk nozīmīgā kredītiestādē – pēc sešiem mēnešiem no dienas, kad beigusies to iesaiste attiecīgo pienākumu veikšanā;
- b) jebkurā citā finanšu iestādē, kas nav minēta a) apakšpunktā – pēc trim mēnešiem no dienas, kad beigusies to iesaiste attiecīgo pienākumu veikšanā;
- c) jebkurā citā struktūrvienībā, kas iesaistīta ECB lobēšanā vai konsultēšanā, un/vai ECB interešu aizstāvēšanā vai jebkurā a) un b) apakšpunktā minētajām iestādēm – pēc trim mēnešiem no dienas, kad beigusies to iesaiste attiecīgo pienākumu veikšanā.

Turklāt aizstājēji, kas piedalās ECB Padomes sanāksmēs, drīkst iesaistīties algotā darbā tikai ar:

- d) Eurosistēmas monetārās politikas vai valūtas maiņas operāciju darījuma partneri – pēc sešiem mēnešiem no dienas, kad beigusies to iesaiste attiecīgo pienākumu veikšanā;
- e) maksājumu vai norēķinu sistēmas operatoru, centrālo darījuma partneri vai maksājumu instrumentu sniedzēju, uz kuru attiecas ECB uzraudzība – pēc trim mēnešiem no dienas, kad beigusies to iesaiste attiecīgo pienākumu veikšanā.

17.3 Pirms uzņemties algotu profesionālo darbību locekļi un to aizvietotāji lūdz Ētikas komiteju sniegt atzinumu par nogaidīšanas periodu, kas tiem piemērojams saskaņā ar šo pantu. Ētikas komiteja savā atzinumā var ieteikt:

- a) atteikties vai saīsināt šajā pantā noteikto nogaidīšanas periodu gadījumos, ja to pieļauj interešu konflikta iespējamība, ko rada šāda algota profesionālā darbība;
- b) saskaņā ar 17. panta 1. punkta a) apakšpunktu un 17. panta 2. punkta a) apakšpunktu pagarināt nogaidīšanas periodu attiecīgai profesionālai algotai darbībai nozīmīgā vai mazāk nozīmīgā kredītiestādē, kuras uzraudzībā loceklis vai tā aizstājējs ir bijis iesaistīts, ne vairāk kā par diviem gadiem locekļiem un vienu gadu aizstājējiem, ja to prasa interešu konflikta iespējamība, ko rada šāda algota profesionālā darbība.

17.4 Neierobežojot spēkā esošos valsts tiesību aktus, nogaidīšanas perioda laikā attiecīgajām darba devēja iestādēm būtu jāmaksā locekļiem un to aizstājējiem atbilstoša kompensācija, sākot no viņu pilnvaru beigām iestādē līdz piemērojamā nogaidīšanas perioda beigām. Šī kompensācija būtu jāmaksā neatkarīgi no piedāvājuma iesaistīties algotā darbā. Locekļi un aizstājēji var attiecīgi lūgt Ētikas Komitejas atzinumu par atbilstīgu kompensācijas apjomu nogaidīšanas periodā.

17.5 Ja nogaidīšanas periodā loceklis vai tā aizstājējs uzņemas algotu profesionālo darbību, uz kuru neattiecas minētais 17.1. un 17.2. pants, un neto mēneša atalgojums par algotu darbību kopā ar kompensāciju par nogaidīšanas periodu pārsniedz neto mēneša atalgojumu, kuru loceklis vai tā aizstājējs saņēmis pēdējā amata pilnvaru gadā, pārsniegto summu atskaita no izmaksātās kompensācijas. Šī prasība nav piemērojama atlīdzībai par darbībām, kuras loceklis vai tā aizstājējs ir veicis un deklarējis jau iepriekš.

17.6 Ētikas komitejas atzinumus, kas sniegti saskaņā ar 17.3. un 17.4. pantu, adresē ECB Padomei. Tad ECB Padome sniedz ieteikumus attiecīgās valsts kompetentajai iestādei vai valsts centrālajai bankai, kas savukārt informē ECB Padomi par šķēršļiem šo ieteikumu īstenošanai.

17.7 Locekļi un aizstājēji divu gadu vai viena gada paziņošanas perioda laikā, sākot no pilnvaru termiņa beigām, Ētikas komitejai iesniedz parakstītu ikgada apliecinājumu⁽²³⁾, kurā apstiprina savu algoto profesionālo darbību un attiecīgo atalgojumu, un par to sniedz pārskatu prezidentam.

18. pants.

Noteikumu neievērošana

Neierobežojot piemērojamos valsts noteikumus, ja kāds no locekļiem vai aizstājējiem neievēro šā kodeksa noteikumus, Ētikas komiteja vispirms vēršas pie attiecīgās personas. Ja noteikumu ievērošanu nevar panākt ar morālas pārliecināšanas palīdzību, Ētikas komiteja ar šo jautājumu vēršas pie ECB Padomes. Pēc Ētikas komitejas ieteikuma un pēc attiecīgās personas uzklaušanās ECB Padome var pieņemt lēmumu izteikt aizrādījumu un vajadzības gadījumā to publiskot.

III DAĻA.

Nobeiguma noteikumi

19. pants.

Atcelšana

Ar šo kodeksu no 2023. gada 1. janvāra aizstāj 2019. gada vienoto kodeksu.

20. pants.

Publikācija

Šo kodeksu publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī. Augsta līmeņa ECB amatpersonas, uz kurām attiecas šis kodekss, attiecīgi parakstīs individuālas atbilstības deklarācijas.

21. pants.

Stāšanās spēkā

Šis kodekss stājas spēkā 2023. gada 1. janvārī.

⁽²³⁾ Sk. Apliecinājuma veidni.

Frankfurtē pie Mainas, 2022. gada 23. novembrī

ECB prezidente
Christine LAGARDE
